

September 2012

Het Lam Gods van Hubert en Jan Van Eyck

Door Marianne de Jong

In de Sint-Baafskathedraal in de Vlaamse stad Gent bewonder ik: *Het mystieke Lam* (1432). Geschilderd door Jan Van Eyck (ca. 1390-1441) en zijn oudere broer Hubert. Zoals altijd zijn er meerdere bezoekers en tussen de ruggen door probeer ik zicht te krijgen op het centrale middendeel. Ik hoop dat iedereen lang genoeg stil blijft staan om het tafereel goed in mij op te kunnen nemen. Opvallend is dat alles in dit imposante monumentale werk om het kleine witte lam in het midden lijkt te gaan. Opeens zie ik de rode draad die van boven naar beneden loopt en als een soort beeldverhaal gelezen kan worden:

- De duif bovenin, om schenen door gouden zonnestrallen.
- Direct daaronder, fier rechtop staande het Lam dat is geslacht het bloed dat uit zijn hals stroomt wordt in een kelk opgevangen.
- De fontein waaruit helder water ontspringt komt klaterend neer in een bekken.
- Het opgevangen water mond via een opening aan de voorzijde uit in een geul, die doorloopt tot de onderrand van het schilderij. Hier is het dat de toeschouwer in een denkbeeldige cirkelgang verandert in deelnemer om in een dynamische beweging bij dit schouwspel betrokken te raken. Dat is de kracht van dit meesterwerk.
- Om mij heen kijkend probeer ik te ontdekken of anderen dit ook zo zien maar een ieder lijkt in verzonken in eigen gedachten. De vier afgebeelde groepen in aanbidding geschaard rond het Lam worden zo gecombineerd met een vijfde groep, de bezoekers!

Onderweg in de etalage van een galerie zie ik een gieter hangen waaruit blauw gekleurde draden stromen. In Brugge breng ik een bezoek aan een demonstratie kantklossen. Geïnspireerd thuisgekomen heb ik de draad opgepakt en ben ik begonnen aan het schilderij: *The cup of victory*.

